

Inwonerspanel Schagen

Gemeente Schagen
Maart 2014

Inleiding

Achtergrond van het onderzoek

De gemeente Schagen heeft criteria opgesteld om waardevolle bomen te kenmerken. Deze waardevolle bomen mogen niet gekapt worden (behalve bijvoorbeeld bij gevaar of ziekte). Voor overige bomen is geen kapvergunning nodig. Om de criteria vast te stellen, wenst de gemeente eerst graag inzicht in de houding van inwoners ten opzichte van deze normen.

Raadpleging van het Inwonerspanel

Met behulp van het Inwonerspanel voert de gemeente Schagen periodiek peilingen uit naar de mening van de inwoners over uiteenlopende onderwerpen. Het digitale panel is eind 2012 opgezet in samenwerking met I&O Research en bestaat inmiddels uit 672 leden. De panelleden zijn via de e-mail uitgenodigd om deel te nemen aan dit onderzoek. Er is na een week een rappel verstuurd. In totaal hebben 353 panelleden de vragenlijst volledig ingevuld, een respons van 53%. De vragenlijst is door de gemeente Schagen opgesteld.

Analyse

Er is een weging toegepast zodat de uitkomsten representatief zijn voor de bevolking van Schagen. De antwoordcategorieën 'weet niet/geen antwoord' zijn (mits aangegeven) buiten de analyse gehouden. Indien de percentages niet optellen tot 100%, is dit (tenzij anders aangegeven) het gevolg van afrondingsverschillen.

Via de website van de gemeente Schagen kunnen inwoners zich aanmelden voor het Inwonerspanel. Naast het aanvullen van persoonlijke gegevens, kunnen leden hier hun e-mailadres wijzigen, een eigen wachtwoord kiezen en resultaten van eerder gehouden peilingen bekijken.

Colofon

Uitgave:

I&O Research BV
Van Dedemstraat 6c
1624 NN Hoorn
Tel. (0229) 282555
www.ioresearch.nl

Rapportnummer: 2014-2010

Datum: maart 2014

Opdrachtgever: gemeente Schagen

Auteurs: Drs. Marion Holzmann

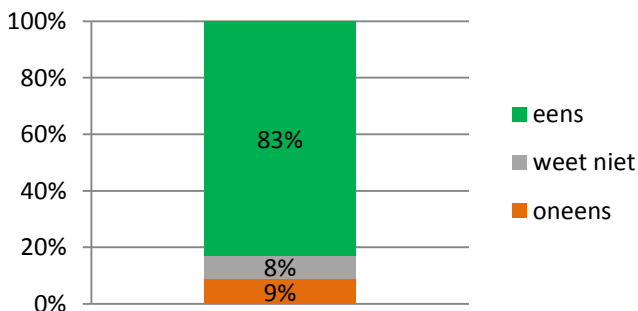
Criterion 1: De boom moet, vanaf 2014, sowieso nog vijf jaar in goede gezondheid leven.

Ruim acht op de tien panelleden is het eens met dit criterium. Er zijn geen verschillen naar leeftijd of woonkern. Veel voorstanders denken aan de schade die bomen kunnen veroorzaken als ze omwaaien of ziektes verspreiden.

Negen procent is het oneens met deze norm. Enkelen vragen zich af waarom er voor vijf jaar wordt gekozen en niet voor een langere termijn. Ook vinden sommigen 'de mate waarin een boom overlast geeft' of 'de levensvatbaarheid' een beter uitgangspunt dan 'goede gezondheid'.

Figuur 1
Oordeel criterium 1

Een aantal reacties van inwoners die het eens zijn:

- "Ongezonde bomen veroorzaken schade."
- "Bomen die ziek/oud of iets dergelijks zijn, zijn minder betrouwbaar tijdens een storm en kunnen daardoor schade aanrichten."
- "Zo hou je in de gaten waar ziektes uit kunnen breken."
- "Het is gevaarlijk als bomen die kunnen omwaaien blijven staan. Ik neem aan dat er experts naar kijken die een goede kijk hebben op de gezondheid. Dit moet aan de hand van strenge criteria worden gehandhaafd."

Toelichtingen van inwoners die het oneens zijn:

- "Ook een fysiek gezonde boom kan bij harde wind al voor veel vallende takken of overlast zorgen. Ik vind dat de gezondheid van een boom niet bepalend moet zijn of de boom waardevol is, maar de overlast die een boom veroorzaakt zou dat moeten bepalen."
- "Het lijkt mij een te onvoorspelbaar criterium, te vrijblijvend. Vastgesteld zou moeten worden of de boom op het moment van keuring levensvatbaar is voor dat moment."
- "Er verdwijnt te veel groen in Schagen!"
- "Ook bomen die in slechte gezondheid verkeren kunnen langer leven dan in eerste instantie gedacht."
- "De kaart elk jaar actualiseren. Wel elke 5 jaar de bomen controleren of ze nog 5 jaar mee kunnen, zo niet kappen."
- "Tien jaar is beter en kostenbesparend."

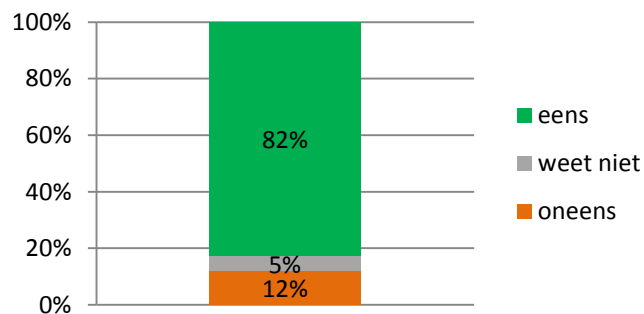
Criterion 2: De gemeente wilt uitsluitend bomen die ruimte hebben om te groeien en dus volwassen kunnen worden.

De ruime meerderheid vindt dit een goed criterium. Volgens hen hebben bomen ruimte nodig en als een boom op een onlogische plek is geplaatst (bijvoorbeeld vanwege verdringing of te dichte bebouwing) moet deze gekapt kunnen worden.

Twaalf procent is het niet eens met het criterium. In de voormalige gemeenten Harenkarspel (16%) en Schagen (15%) zijn verhoudingsgewijs meer tegenstanders dan in Zijpe (5%). Men noemt verschillende redenen waarom men het (niet helemaal) eens is met de norm: probeer deze bomen niet te kappen maar te verplaatsen, bomen kunnen ook prima groeien als ze dicht op elkaar staan en voor sommige functies moeten bomen juist dicht op elkaar geplant worden (denk aan windsingels).

Figuur 2
Oordeel criterium 2

Een aantal reacties van inwoners die het eens zijn:

- "Iedereen heeft ruimte nodig om te leven, zo ook een boom."
- "Soms staan er bomen die te groot worden voor de plaats waar ze staan. Dus bomen welke op een onlogische plaats staan of gevaar opleveren moeten verwijderd kunnen worden."
- "Bomen moeten op een ruime plek staan. Bomen die veel te hoog worden niet in een woonwijk plaatsen."

Toelichtingen van inwoners die het oneens zijn:

- "Het is een toekomstvoorspelling, te subjectief."
- "Sommige bomen hebben veel tijd nodig om volwassen te worden, deze bomen zouden op een minder ruime plek ook prachtig tot hun recht kunnen komen."
- "Op zich een goed punt, maar ook bomen die nu al volwassen zijn kunnen op dit moment onlogisch blijken geplaatst. Dit criterium moet zich dus niet alleen beperken tot de bomen die nog volwassen moeten worden."
- "Kost te veel geld. Laat lekker groeien en dan zien we wel."
- "Het kan zijn dat in windsingels bomen dicht op elkaar staan om volledig uit te groeien. Ze hebben hier een andere nuttige functie. Dus lekker laten staan. Heel jammer dat naast de N245 ter hoogte van Dirkshorn tientallen volwassen bomen zijn gekapt!"
- "De beredenering dat bomen niet volwassen kunnen worden omdat ze te dicht bij andere bomen zijn geplant houdt geen steek. In een bos staan bomen nog veel dicht bij elkaar en daar worden ze ook groot en volwassen."
- "Alle bomen dienen beschermd te worden. Als een goede boom alleen maar op een verkeerde plaats staat, dan moet ie herplant worden en niet worden neergehaald."

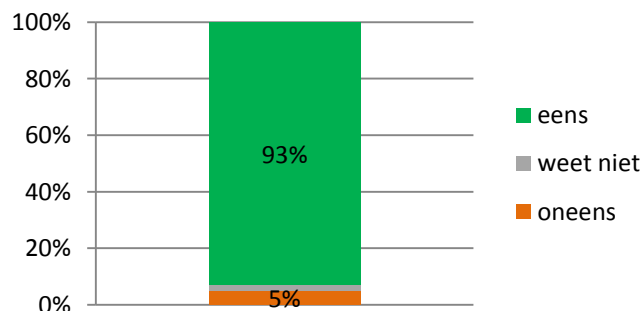
Criterion 3: Bomen die onderdeel uitmaken van de groenstructuur

Onder groenstructuur verstaan we bomen die onderdeel uitmaken van een rij, laan of een geheel van groen. Dit criterium bepaalt dat zieke of dode bomen zonder vergunning vervangen kunnen worden om de structuur in stand te kunnen houden. Ruim negen op de tien panelleden vindt dit een goed criterium, vooral het herplanten spreekt aan zo blijkt uit de gegeven toelichtingen.

Vijf procent is het hier niet mee eens. Als een boom in een groenstructuur overlast veroorzaakt of op een onlogische plek geplant zijn, dan moet volgens hen de boom evengoed verwijderd kunnen worden. Het hoeft dus niet altijd om zieke of dode bomen te gaan.

Figuur 3
Oordeel criterium 3

Een aantal reacties van inwoners die het eens zijn:

- "Zieke bomen heb je niets aan, vervanging is belangrijk."
- "Maar hier horen ook solitaire bomen bij. Die kunnen een structuur in het landschap zijn."
- "Maar alleen als er per eerstkomende gelegenheid ook herplant plaatsvindt."
- "Als er maar dezelfde boom voor terug komt. Wel een melding maken dat het gaat gebeuren."

Toelichtingen van inwoners die het oneens zijn:

- "Soms blijkt een boom in een groenstructuur toch heel onhandig of onlogisch te staan, doordat het omringende gebied veranderd is of er bebouwing bij is gekomen. Ook al maakt de boom deel uit van een groenstructuur, dan nog moet niet per definitie de boom als waardevol worden beschouwd."
- "In ons dorp zijn veel bomen ook op plekken waar ze beter niet hadden kunnen staan en als deze bomen vervangen worden blijft het een puinhoop in Sint Maarten."
- "Deze bomen kunnen best last veroorzaken of extreem veel licht wegnemen."

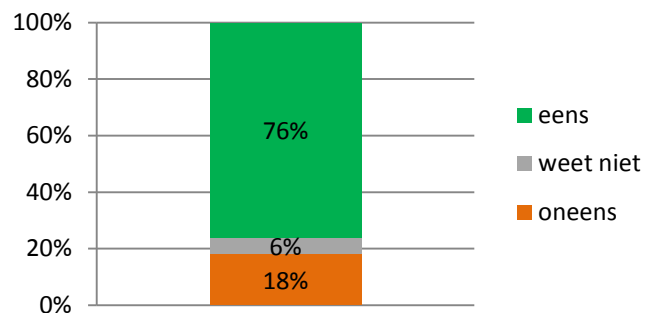
Criterion 4: Bomen die een stamdiameter van meer dan 60cm hebben.

Driekwart is van mening dat de gemeente een stamdiameter van 60 cm kan hanteren. Wel vindt men dat er ook moet worden gekeken naar de overlast die een grotere boom veroorzaakt.

Bijna twee op de tien panelleden is het niet eens met dit criterium. Deze tegenstanders geven nadrukkelijk aan dat bomen met een kleinere stam ook sfeer- of beeldbepalend kunnen zijn. Ook merkt men op dat jonge bomen later wellicht een stamdiameter van 60 centimeter bereiken, maar dat ze nu evengoed beschermd moeten worden.

Figuur 4
Oordeel criterium 4

Een aantal reacties van inwoners die het eens zijn:

- "Hangt er vanaf waar de boom staat. Bij particulier gelden andere normen dan op gemeenteground."
- "En als er geen gevaar is voor hun omgeving door bijv. scheefgroei."
- "Eens, mits de bomen zonder gevaar kunnen blijven staan. Deze bomen hebben vaak dikke uitlopende takken die boven een huis, parkeerplaats of weg groeien. Ondanks de meerwaarde zal een dergelijke boom dan soms toch verwijderd moeten worden."

Toelichtingen van inwoners die het oneens zijn:

- "Dit mag niet automatisch betekenen dat bomen met een kleinere stamdiameter geen meerwaarde voor de omgeving zouden hebben!"
- "Ook jonge bomen met een bijzondere reden tot planten dienen beschermd te zijn. Bijvoorbeeld 'Koning Willem Alexander bomen'."
- "In dit gebied, de Noordkop, kunnen bomen met een kleinere diameter ook heel waardevol zijn. Denk hierbij aan leilindes die jaarlijks gesnoeid worden. Deze kunnen heel beeldbepalend zijn, maar zijn bij lange na geen 60 cm dik."
- "Dit is niet per definitie een waardevolle boom. Als een dikke oude boom veel dood hout verliest bij harde wind, is het gevaarlijk en geen waardevolle boom."
- "Ook deze bomen zouden op een ongunstige plaats kunnen staan."
- "Inmiddels zijn er in de gemeente al zoveel bomen gekapt, dat er in verhouding maar weinig bomen over zijn die voldoen aan dit criterium. Voorstel: stamdiameter 40 centimeter."
- "De diameter van 60 cm lijkt me tamelijk arbitrair. Omvang, ecologische waarde en beeldbepalend karakter kunnen ook bij minder centimeters een rol spelen."
- "Bomen die minder dan 60 cm diameter hebben zullen op den duur 60cm of meer bereiken. Geen argument dus om ze niet te beschermen."

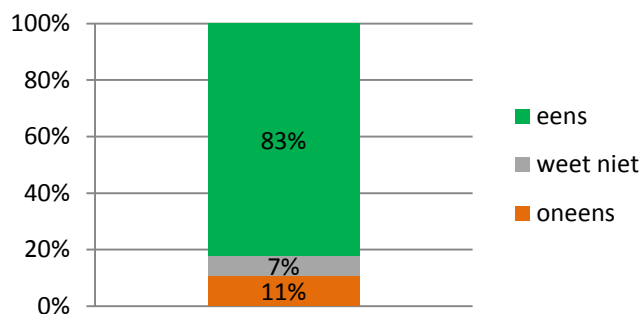
Criterion 5: Alle bomen met een permanente bijzondere natuurwaarde.

Bomen met een permanente bijzondere natuurwaarde zijn bomen die dienen als oriëntatiepunt voor vleermuizen, rustplaats voor uilen of als terugkerende nestgelegenheid voor vogels.

Ruim acht op de tien stemt voor dit criterium. In Harenkarspel (85%) en Schagen (90%) zijn relatief meer voorstanders dan in Zijpe (70%). Elf procent vindt niet dat dit criterium opgenomen moet worden. Er bestaan volgens de tegenstanders alternatieven voor deze dieren, de dieren (en de bomen) kunnen ook overlast geven en de bomen zijn al beschermd (door andere wetten).

Figuur 5
Oordeel criterium 5

Een aantal reacties van inwoners die het eens zijn:

- "Lijkt me zonder verdere discussie belangrijk."
- "Als jullie de bomen weghalen, dan heeft Schagen geen vogel meer in toekomst."

Toelichtingen van inwoners die het oneens zijn:

- "Vleermuizen gaan niet in bomen en voor de kerkullen hebben wij een nestkast die jaarlijks wordt gebruikt."
- "Zeker bij terugkerende broedvogels kan dit tot veel overlast leiden (denk bijvoorbeeld aan duiven)."
- "Die zijn al grotendeels beschermd door de Flora- en Faunawet als het een vaste rust- en verblijfplaats betreft."
- "Als die boom in de weg staat voor een andere belangrijke voorziening dan zal hij weg moeten. Maar zorg dat er in de omgeving nog andere bomen zijn, die vangen gerust de dieren weer op."

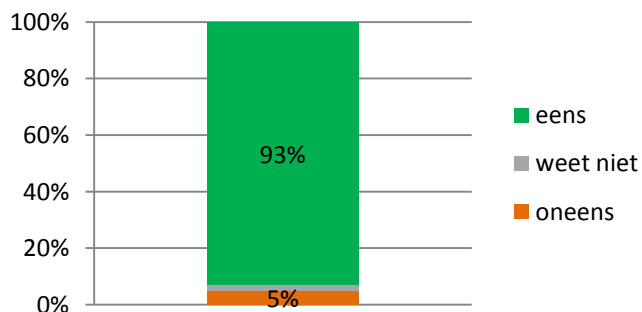
Criterion 6: Bomen met een cultuurhistorische waarde.

Bomen met een cultuurhistorische waarde maken onderdeel uit van beschermd stadsgezicht of de geschiedenis van de standplaats, zijn markeringsbomen of bomen met een bijzondere snoeivorm.

Negen op de tien panelleden zijn het eens met dit criterium. Vijf procent is het oneens; zij vinden dat overlast en de gezondheid van een boom meer bepalende normen zijn.

Figuur 6
Oordeel criterium 6

Een aantal reacties van inwoners die het eens zijn:

- "Geweldig initiatief. Deze oude cultuurgoederen moeten er blijven."
- "Is een mooi uitzicht."
- "Geeft gezelligheid en een vertrouwd beeld."

Toelichtingen van inwoners die het oneens zijn:

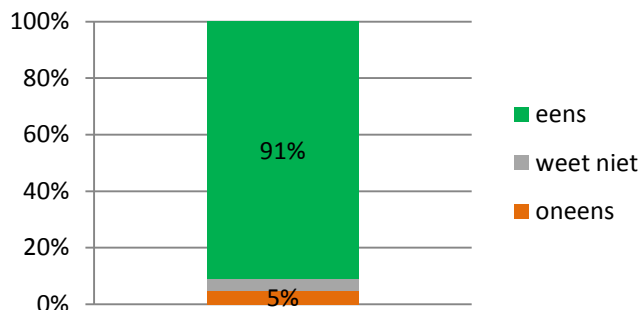
- "In mijn optiek blijft de overlast die een boom kan veroorzaken nog steeds een boom die verwijderd of verplaatst moet worden, ook als dit een boom is met cultuurhistorische waarde."
- "Als een boom "op" is moet deze op realistische gronden vervangen kunnen worden."

Criterion 7: Beplanting in het buitengebied met een duidelijke functie (zoals afscherming bebouwing of windscherm).

Negen op de tien panelleden zijn voorstander van dit criterium en 5% stemt tegen. Enkele tegenstanders van het criterium geven aan dat juist belangrijk is voor windschermen dat een deel van de beplanting geregeld wordt gekapt.

Figuur 7
Oordeel criterium 7

Een aantal reacties van inwoners die het eens zijn:

- "Ik neem aan dat de gemeente daar voldoende kennis van heeft."
- "Hartgrondig mee eens. De gemeente heeft daar de afgelopen jaren echter wel flinke steken laten vallen. Met name in de groene wijk Waldervaart is het treurig gesteld met het groenonderhoud. Het argument dat het allemaal ecologische moet, houdt nog niet in dat er slecht onderhoud moet worden gepleegd."
- "Dus de bomen langs de N245 hadden niet gekapt mogen worden?"
- "De duidelijke functie moet dan wel goed bekend en afgebakend zijn."

Toelichtingen van inwoners die het oneens zijn:

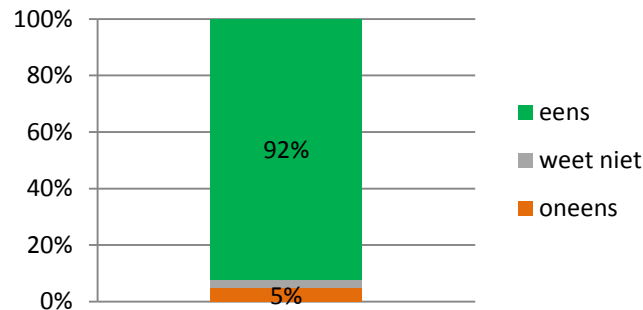
- "Beplanting van een windscherm moet regelmatig vernieuwd worden om de functie van windscherm te kunnen behouden. Ook kan het zijn dat het karakter verandert bij niet kappen, zoals bijv. bij de Ruigeweg."
- "Alleen als de bomen als enige oplossing mogelijk zijn voor het dienen van dit "groter belang" kan er voor gekozen worden om dit als criterium vast te stellen."
- "Het moet eenvoudig mogelijk blijven windsingels te onderhouden. Een windscherm wordt vaak aangeplant met een mix van snel en langzaam groeiende soorten. Na verloop van tijd moeten de snelgroeiende soorten eenvoudig gekapt kunnen worden om de langzamere soorten kans te geven zich te ontwikkelen."

Criterion 8: Bomen die deel uitmaken van een architectonisch geheel, een beeldbepalend geheel zijn of een specifieke gebruikswaarde als geheel hebben (zoals begraafplaatsen, sproutcomplexen of parken).

Negen op de tien panelleden zijn het eens met dit criterium. In Harenkarspel (93%) en Schagen (96%) zijn verhoudingsgewijs meer voor-stemmers dan in Zijpe (84%). Vijf procent is tegen deze norm. Zij geven aan dat bij overlast van de bomen er evengoed de ruimte moet zijn om de boom te verwijderen.

Figuur 8
Oordeel criterium 8

Een aantal reacties van inwoners die het eens zijn:

- "Wat is een park zonder bomen? Het zou een kale bedoening zijn."
- "Belangrijk is dat de 'begraafplaatsen, parken, sportcomplexen et cetera' daarin mee mogen praten/bepalen."

Toelichtingen van inwoners die het oneens zijn:

- "Bij overlast veroorzakende bomen moet het mogelijk blijven deze zonder te veel poespas en regelgeving en vergunningaanvragen en discussie te verwijderen."
- "De drie criteria wegen niet allemaal even zwaar."
- "Als de noodzaak er is om een verandering aan te brengen dan moet die ruimte er zijn. En pas altijd herbeplanting toe."

Tips, vragen en adviezen

- "Kapvergunningen moeten juist moeilijker worden. In Schagen is al jaren een grote kaalslag aan de gang. Als het nog makkelijker gaat worden houden we geen groen meer over! Schagen heeft al zo weinig groen en parken. Kijk eens naar Den Helder daar bouwen ze alles om tot leuke parken, kano-routes, hardloop routes. Schagen ontwikkeld helemaal geen groen... Jammer."
- "Ik vind dat bomen die de zon uit de tuin houden verwijderd moeten worden, ook al vinden jullie dit geen argument, voor mij is dit heel belangrijk, er staan bij mij achter verschillende hoge bomen die mij de zon uit de tuin houden, dit is voor mij een reden om te gaan verhuizen."
- "Ik ga ervan uit dat men met gezond verstand het groenniveau op peil houdt. Wanneer een boom ziek is/dood gaat, en men dus beter deze boom kan verwijderen, dan ga ik ervan uit dat er een nieuwe boom voor in de plaats komt. Ik ga er ook van uit, dat er genoeg groen is - en blijft - in de hele gemeente."
- "Ik ben het met voorgaande punten eens, maar bomen die niet op de bomenkaart staan moeten de bewoners wel een kapvergunning aanvragen bij de gemeente. De inwoners zullen zonder overleg met gemeente/buren bomen gaan kappen en dat zou niet passen in een samenleving waar we veel waarde hechten aan regels."
- "Straks worden in het wild bomen omgezaagd wat zo mogelijk te pas en onpas zal voorkomen bij gebrek aan kachelhout."
- "Er ook wel wat kritischer gekeken mag worden naar wat mensen in hun tuinen plaatsen. Een hoop bomen worden hiervoor eigenlijk te groot en geven dan overlast, meestal aan de omwonenden. Geef hiervoor duidelijke richtlijnen aan."

- "Zorg voor duidelijke criteria en zo min mogelijk uitzonderingen."
- "Geen joekels van bomen in een woonwijk. Alleen bomen tot een maximale hoogte, dit in overleg met buurtbewoners."
- "Wat doen wij met bomen in een particulier tuintje, dat de zon voor hun burens tegenhoudt en niet bespreekbaar is, om die in te korten of te verwijderen."
- "Voorstel: bij inrichting van nieuwe wijken/renovaties bij het planten al aangeven welke bomen een beschermde status krijgen."
- "Voor elke gekapte boom waar geen kapvergunning voor nodig is zou ook een vervangende boom behoren te worden geplant. Dat is goed voor de diversiteit en zuurstofvoorziening. Dus wel een kapmelding?"
- "Ook als groen niet op de bomenkaart staat, zou ik willen pleiten voor het zorgvuldig omgaan met kappen bv. het verwijderen van groen om parkeerplaatsen aan te leggen terwijl er bij verder onderzoek ook andere opties bekeken hadden kunnen worden. Groen is een belangrijke voorziening met betrekking tot de leefbaarheid en het milieu."
- "Laten 'we' vooral geen bomen kappen omdat er dan minder onderhoud nodig is. Bijvoorbeeld de wijk Waldervvaart. Het is verre weg de mooiste wijk van Schagen met het meeste groen. Maar tegenwoordig zie ik grote kale plekken verschijnen waar vroeger bomen stonden en die zijn niet allemaal gesneuveld door de storm van het afgelopen najaar. Ik noem als voorbeeld het begin van de Gruttolaan."